

NOTAT

Dato: 12. december 2005
Kontor: Integrationskontoret
J.nr.: 2005/5009-25
Sagsbeh.: HMO
Fil-navn: Høringssvar.notat

Notat om høringssvar fra UNHCR vedrørende forslag til lov om ændring af integrationsloven og udlændingeloven (Integrationskontrakter, erklæring om integration og aktivt medborgerskab, skærpede betingelser for tidsubegrænset opholdstilladelse, uddannelsespligt for unge nyankomne udlændinge, sygeopfølgning over for sygemeldte introduktionsydelsesmodtagere m.v.)

UNHCR understreger i deres høringssvar af 1. december 2005 behovet for at sikre, at en nedsættelse af ydelser og iværksættelse af andre sanktioner som forudsat i de foreslåede foranstaltninger ikke får en uforholdsmæssig kraftig virkning for flygtninge, som ofte tilhører samfundets mest udsatte grupper. Selv om UNCHR har forstået, at de fleste af de foreslåede foranstaltninger gælder for flygtninge, andre udlændinge og danske statsborgere på den samme eller lignende måde, er UNHCR bekymret for, om den praktiske gennemførelse af foranstaltningerne kan få en uforholdsmæssig kraftig virkning for flygtninge. Det vil derfor blive påskønnet, hvis der foretages en regelmæssig vurdering af disse virkninger, og hvis denne vurdering deles med UNHCR.

UNHCR stiller det spørgsmål, om ikke anvendelse af muligheden af at inddrage kontanthjælpen til en ægtefælle, som ikke har haft ordinær beskæftigelse i 300 timer i løbet af en 2-årig periode, vil give anledning til et afsavn.

Integrationsministeriet og Beskæftigelsesministeriet skal hertil bemærke, at regeringens forslag til nye regler på kontanthjælps- og starthjælpsområdet om sygedagpengeopfølgning, uddannelsespligt og kravet om 300 timers beskæftigelse gælder for alle, dvs. at der gælder samme regler for flygtninge, andre udlændinge og danske statsborgere.

Det kan ikke udelukkes, at forslaget om de nye regler på kontanthjælpsområdet i større grad kan omfatte udlændinge og i mindre grad danske statsborgere, idet en større del af udlændinge, herunder udenlandske kvinder, modtager kontanthjælp.

Det er imidlertid afgørende, om forslaget varetager et sagligt formål, herunder om forslaget kan medføre den ønskede styrkelse af udlændinges integration på arbejdsmarkedet. Det er regeringens opfattelse, at de foreslåede tiltag vil føre til øget integration på arbejdsmarkedet.

Kravet om 300 timers ordinært arbejde efter 2 år på kontanthjælp er en videreførsel af en allerede gældende regel om, at kommunen kan vurdere, at en ægtefælle er reelt hjemmegående.

ende med den virkning, at den pågældende mister retten til hjælp. Det nye er, at der indføres et objektivt kriterium for, hvornår en ægtefælle anses for reelt hjemmegående.

Reglen skal ses i sammenhæng med formålsbestemmelsen i lov om aktiv socialpolitik, hvorefter begge ægtefæller efter evne skal udnytte og udvikle deres arbejdsevne med henblik på at blive selvforsørgende. Der er i lovforslaget foreslået en undtagelsesbestemmelse for personer, hvis arbejdsevne er så begrænset, at de pågældende ikke kan opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked.

Det er *Beskæftigelsesministeriets* opfattelse, at 300 timers arbejde i løbet af 2 år er et rimeligt krav, og at alle, der ønsker det, og som har en selv mindre arbejdsevne, vil kunne opfylde kravet, uanset om de er udlændinge eller danske statsborgere. Det bemærkes i den forbindelse, at kravet kun kan stilles til ægtepar på kontanthjælp, dvs. at de pågældende ikke kan opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked.

UNHCR mener endvidere ikke, at det er sandsynligt, at integrationen fremmes ved anvendelse af en sanktion, der består i at udsætte meddelelsen af permanent opholdstilladelse.

Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at formålet med at skærpe betingelserne for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse er, at udlændinge skal være selvforsørgende og/eller i beskæftigelse. Lovudkastet indeholder således forslag om, at udlændinge, der ikke er i beskæftigelse efter den treårige introduktionsperiode, eller som senere bliver ledige, for at få tidsubegrænset opholdstilladelse skal have gennemført de tilbudte aktiviteter efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, som er fastlagt i integrationskontrakten. Endvidere foreslås det, at meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse betinges af, at udlændingen har underskrevet integrationskontrakten og erklæringen om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund.

Udlændinge, der har gennemført de aktiviteter, der er fastlagt i integrationskontrakten og derved har vist vilje til at gøre en aktiv indsats, og som fra starten udviser vilje til at lade sig integrere i det danske samfund ved at underskrive integrationskontrakten og erklæringen, vil – forudsat at de øvrige betingelser for opnåelse af tidsubegrænset opholdstilladelse er opfyldt – som i dag kunne få tidsubegrænset opholdstilladelse efter normalt syv års ophold.

UNHCR stiller spørgsmålstegn ved værdien af erklæringen om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund. Den måde, hvorpå dele af erklæringen er formuleret, skaber en formodning om, at udlændinge ikke vil respektere visse værdier, der er grundlæggende for demokratiske samfund, eller endda vil begå forbrydelser som dem, der er nævnt i erklæringen. At møde alle med en sådan formodning kan gøre flertallet af de flygtninge, der kommer med en positiv holdning til integration, ugunstigt stemt.

UNHCR foreslår, at den sidste paragraf i erklæringen omformuleres, så at den afspejler, at fratagelse af den deri nævnte flygtningestatus eller anden beskyttelsesstatus vil blive foretaget i overensstemmelse med internationale menneskeretlige forpligtelser, herunder bestemmelserne i Geneve-konventionen af 1951 om ophør af beskyttelse, og at det kun er personer, der kan vende tilbage i sikkerhed og med værdighed, der kan tvinges hertil.

Integrationsministeriet finder ikke, at erklæringen mistænkeliggør borgeren eller virker ekskluderende.

Erklæringen – understøttet af en formidlingsindsats - kan opfattes som et håndslag mellem samfundet og den nye borger, idet den nye borger træder ind i det demokratiske fællesskab, som det danske samfund er.

Det fremgår af erklæringens formuleringer og eksempler, at der inden for dette fællesskab er plads til forskellighed – f.eks. trosfrihed. Det er altså ikke blot en påpegning af den nye borgers ansvar og pligt, men også af den nye borgers frihed og rettigheder.

Overordnet finder Integrationsministeriet således, at erklæringens tekst afspejler en god balance mellem pligter og rettigheder samt ansvar og frihed, uden hvilke man ikke meningsfuldt kan tale om et demokratisk fællesskab og den enkeltes medborgerskab.

I forhold til UNHCR's konkrete forslag om ændring af erklæringens tekst vedrørende fratagelse af flygtningestatus er teksten i det fremsatte lovforslag, hvor erklæringen er optrykt som bilag 1, ændret. Teksten i erklæringens punkt 16 er således ændret til: "Jeg ved, at hvis jeg er flygtning, har jeg ikke længere krav på beskyttelse, hvis forholdene i mit hjemland har ændret sig på en sådan måde, at jeg kan vende hjem".

I det vejledningsmateriale om erklæringen, der vil blive udarbejdet til kommunerne, vil der blive henvist til, at flygtninge med konventionsstatus kun kan få inddraget deres opholdstilladelse og blive udsendt til hjemlandet i overensstemmelse med reglerne i flygtningekonventionen fra 1951.